

Kursplan

Fakultetsnämnden för hälsa, socialt arbete och beteendevetenskap
Institutionen för socialt arbete

4SA711 Socialt arbete med barn, ungdom och familj, 15
högskolepoäng

Social work with children, young people and families, 15 credits

Huvudområde

Socialt arbete

Ämnesgrupp

Socialt arbete och social omsorg

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för socialt arbete 2012-05-07

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2013

Förkunskaper

Grundläggande behörighet för studier på avancerad nivå samt särskild behörighet: 90 högskolepoäng i socialt arbete eller annat för kursen relevant huvudområde inklusive 15 högskolepoäng på kandidatnivå.

Mål

Kursens syfte är att ge fördjupade kunskaper och färdigheter i det sociala arbetet med barn, ungdomar och familjer.

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

1. Visa fördjupad kunskap om förändringar i synsätt på barn, barndom och föräldraskap och hur barns och familjers livsvillkor varierar utifrån skiftande sociala och politiska förhållanden
2. Visa fördjupad kunskap om och kunna tillämpa samhällsvetenskaplig teoribildning i socialt arbete med barn och familj
3. Självständigt genomföra en analys av film/skönlitteratur utifrån relevanta samhällsvetenskapliga teorier och begrepp
4. Ha kännedom om och kritiskt granska aktuell forskning om den sociala barnavården
5. Analysera och förstå problem och processer i det sociala arbetet med barn och familjer
6. Visa fördjupad kunskap om och kunna föreslå och strukturera sociala interventioner för barn och familjer

7. Visa förmåga att planera och genomföra utredande och behandlande samtal i samarbete med berörda barn och familjer
8. Visa förståelse för betydelsen av ett professionellt förhållningssätt i bemötandet av barn och familjer i utsatta situationer samt visa förmåga att reflektera över eget förhållningssätt i det sociala arbetet inom området

Innehåll

Kursen innehåller två delkurser:

Delkurs 1 Barn, ungdom, familj i ett övergripande samhällsperspektiv 7,5 högskolepoäng

- Förändrade synsätt på barn, familj och föräldraskap
- Livsvillkor för barn och familjer i ett föränderligt samhälle
- Barn och familjer i utsatta situationer
- Samhälleliga institutioner som berör barn och familj
- Teorier om marginalisering och utanförskap
- Teorier om normalitet och avvikelser
- Barns och ungas identitetsutveckling

Delkurs 2 Teorier, metoder, interventioner 7,5 högskolepoäng

- Systemteori, nätverksteori, familjeteori, kommunikationsteori
- Sociala problem och interventioner för barn och familjer – förebyggande arbete, utredning och behandling
- Den sociala barnavårdens forskningsfält
- Teorier i samtalsmetodik
- Obligatorisk färdighetsträning i samtalsmetodik under handledning

Undervisningsformer

De undervisningsformer som kan förekomma är föreläsningar, seminarier, tillämpningsövningar, grupparbete, enskilt arbete.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursens mål examineras genom fem examinationsuppgifter, uppgift A och B i delkurs 1, uppgift C, D och E i delkurs 2.

Delkurs 1 omfattar 7,5 hp och examinerar målen 1, 2, 3:

Uppgift A (6 hp) är ett skriftligt självständigt arbete där studenten ska genomföra en analys av empiriskt material (en skönlitterär bok eller en film) utifrån relevanta samhällsvetenskapliga teorier och begrepp. Uppgift A bedöms med betyget Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda. För betyget Väl godkänd krävs, förutom ovanstående, att arbetet präglas av en självständig och ur olika perspektiv reflekterande diskussion.

Uppgift B (1,5 hp) är ett grupparbete där gruppmedlemmarna genomför ett gemensamt övergripande arbete med utgångspunkt från de individuella arbetena A. Grupparbetet redovisas muntligt. Uppgift B bedöms med betygen Underkänd eller Godkänd. För betyget Godkänd krävs att studenten visar kunskap enligt förväntade mål, aktivt deltar i grupparbetet och medverkar vid presentationen av resultatet på ett seminarium.

För betyget Godkänd på delkurs 1 krävs betyget Godkänd på uppgift A och Godkänd på uppgift B. För betyget Väl godkänd på delkurs krävs betyget Väl godkänd på uppgift A och Godkänd på uppgift B.

Delkurs 2 omfattar 7,5 hp och examinerar målen 4, 5, 6, 7, 8.

Uppgift C (3 hp) innebär att med aktiv närvaro delta vid den obligatoriska handledda färdighetsträningen i samtalsmetodik. Uppgiften bedöms med betygen Underkänd eller Godkänd.

Uppgift D (3 hp) är en självständig skriftlig uppgift som innebär att studenten genomför en analys där erfarenheter från färdighetsträningen i samtalsmetodik relateras till teoretiska begrepp. Analysen genomförs med utgångspunkt från frågeställningar som presenteras i studiehandledningen. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda. För betyget Väl godkänd krävs förutom ovanstående att uppgiften präglas av en självständig och ur olika perspektiv reflekterande diskussion.

Uppgift E (1,5 hp) är ett självständigt arbete där studenten väljer en aktuell doktorsavhandling på temat intervention/barn och familj och genomför en kritisk granskning. Uppgiften redovisas muntligt och skriftligt. Uppgiften bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget Godkänd krävs en kritiskt granskande skriftlig redovisning och en muntlig presentation vid ett seminarium. För betyget Väl godkänd krävs förutom ovanstående att arbetet präglas av en självständig och ur olika perspektiv reflekterande diskussion.

För betyget Godkänd på delkurs 2 krävs Godkända självständiga arbeten och Godkänt grupparbete. För betyget Väl godkänd på delkurs 2 krävs betyget Väl godkänd på uppgift D och E samt Godkänd på uppgift C.

För betyget Godkänd på hel kurs krävs betyget Godkänd på båda delkurserna. För betyget Väl godkänd på hel kurs krävs dessutom betyget Väl godkänd på minst en av delkurserna 1 och 2.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en skriftlig kursutvärdering. Kursutvärderingen sammanställs och kursansvarig återkopplar till studenterna. Sammanställningen arkiveras.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturlista Delkurs 1 - Barn, ungdom, familj i ett övergripande samhällsperspektiv 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Andersson Gunvor & Marie Sallnäs (2007), "Svensk barnavårdsforskning", *Sociomomens Forskningssupplement* 2007:6, s. 11-34. (24 s.)

Andresen, Astri, Ólöf Garðarsdóttir, Monika Janfelt, Cecilia Lindgren, Pirjo Markkola, Ingrid Söderlind (2011) *Barnen och välfärdspolitik: Nordiska barndomar 1900–2000*. Stockholm: Dialogos, kapitel 4, s. 137–215. (79 s.)

Corsaro, William A. (2011). *The sociology of childhood*. Thousand Oaks: Pine Forge Press. (437 s.)

Cunningham, Hugh (2005). *Children and childhood in western society since 1500*. 2. ed. London: Longman. s. 1–17, 171–206 (53 s.)

DeLoache, Judy S. & Gottlieb, Alma (red.) (2000). *A world of babies: imagined childcare guides for seven societies*. Cambridge: Cambridge University Press. (280 s.)

Eastmond, Marita & Åkesson, Lisa (red.) (2007). *Globala familjer: transnationell migration och släktskap*. Hedemora: Gidlund. (319 s.)

Johansson, Thomas (2009). *Familjeliv*. Malmö: Liber. (188 s.)

Lundström, Tommy & Sallnäs, Marie (2003) ”Klass, kön och etnicitet i den sociala barnvården”, *Socialvetenskaplig Tidskrift* 2003:2-3, s. 193–213 (21 s.)

Peterson, Abby, Svensson, Lennart G. & Addo, Tobias (2003). *Ungdomar i vardagens väv: en sociologisk studie av ungdomars gruppbildande i en storstadsförort*. Lund: Studentlitteratur. (232 s.)

Sandin, Bengt (2003). ”Barndomens omvandling – från särart till likart”, i Bengt Sandin & Gunilla Halldén, *Barnets bästa: en antologi om barndomens innebörder och välfärdens organisering*. Eslöv: B. Östlings bokförl. Symposion. s. 221–236 (16 s.)

Tillkommer valbar litteratur: på delkurs 1 en skönlitterär bok eller en film.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Teorier, metoder, interventioner 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Andersen, Tom (2011). *Reflekterande processer: samtal och samtal om samtalen*. 5:e uppl. Lund: Studentlitteratur. (237 s.)

Burck, Charlotte & Daniel, Gwyn (1995). *Gender and Family Therapy*. London: Karnac Books. (160 s.)

Lundsbye, Maths (red.) (2010). *Familjeterapins grunder: Ett interaktionistiskt perspektiv, baserat på system-, process- och kommunikationsteori*. 4., rev. utg. Stockholm: Natur och kultur. (425 s.)

Ringborg, Magnus (2010). *Förändrande familjesamtal: En handbok för familjelotsar*. Lund: Studentlitteratur. (121 s.)

Øvreeide, Haldor (2010). *Samtal med barn*. 3. rev. uppl. Lund: Studentlitteratur. (227 s.)

Tillkommer valbar litteratur: på delkurs 2 en aktuell avhandling inom området intervention/barn och familj.